

มติชนรายวัน

พ.ศ. 15 เม.ย. 53

“ไม่มีอะไรที่ตำรวจไทยทำไม่ได้”

วรากรณ์ สามโกเศศ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
(รวม 3 หน้า)

ประสิทธิภาพในการจับกุมแก๊งนำ นปช. ของตำรวจไทยเมื่อเร็ว ๆ นี้ ถึงแม้จะเป็นเรื่องสุดฮาในระดับโลกแต่ก็มีประเด็นให้คิดสำหรับการได้คืนมาของศักดิ์ศรีตำรวจไทย

การใช้ตำรวจจำนวนมากล้อมจับแก๊งนำ นปช. ที่โรงแรมเอส.ซี พาร์ค เมื่ออาทิตย์ที่แล้ว และจับใครไม่ได้เลย แย่กว่านี้ก็คือตำรวจที่ไปจับ กลับถูกกลุ่ม นปช. ยึดอาวุธและจับตำรวจไป 3 คน โดยตั้งใจเอาไปขึ้นเวทีที่ราชประสงค์

พูดง่าย ๆ ก็คล้ายกับตำรวจไปจับผู้ร้ายแต่ถูกผู้ร้ายจับ อีกทั้งยังสูญเสียอาวุธและถูกนำไปประจานอีกด้วย ถ้าไม่ขาดตอนนี้ก็ไม่ว่าจะขาดอนไหน ใครเป็นตำรวจไทยหรือลูกหลานตำรวจไทย ต้องเอาปี๊บคลุมหัวกันถ้วนหน้า

ในฐานะประชาชนไทยคนหนึ่งรู้สึกเห็นใจตำรวจอยู่เหมือนกันเพราะมีข้อจำกัดในเรื่องการเมืองภายในวงการตำรวจ การที่มีฝูงชนมาช่วย และในเรื่องกำกับบังคับบัญชา แต่นั่นไม่ใช่ข้อแก้ตัวเลย ประสิทธิภาพนั้นวัดที่ผลงานในขั้นสุดท้ายคือการจับกุมได้ ซึ่งในครั้งนี้เป็นอย่างไร คงไม่ต้องพูดถึง

ตำรวจมีคำขวัญว่า “พิทักษ์สันติราษฎร์” ซึ่งในที่นี้การจับกุมแก๊งนำ นปช. (อิสมันต์ พงศ์เรืองรอง) ซึ่งก่อเรื่องไว้มากมายตั้งแต่การประชุมซัมมิตที่พัทยาจนถึงการบุกรัฐสภา ก็คือการพิทักษ์สันติราษฎร์อย่างแน่นอน เพราะบุคคลนี้เคยพูดบนเวทีปลุกปั่นให้ประชาชนเอาขวดไปคนละใบและไปซื้อน้ำมันกันข้างหน้า (ไม่ต้องเขียนกันชัด ๆ ก็หวาดเสียวแล้ว)

งานในลักษณะคุ้มครองชีวิตและความเป็นปกติสุขของประชาชนนั้นมีมายาวนานในประวัติศาสตร์มนุษยชาติที่บันทึกไว้ จีนเมื่อเกือบ 4,000-5,000 ปีก่อน ก็มีผู้ทำหน้าที่คล้ายตำรวจในแต่ละมณฑล เช่นเดียวกับยุคกรีกและโรมันที่มีผู้ทำหน้าที่คล้ายตำรวจในสมัยปัจจุบัน

ยุคสมัยใหม่ของตำรวจเริ่มในฝรั่งเศสในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ในปี ค.ศ. 1667 หรือเกือบ 350 ปีก่อน มีการจัดตั้งหน่วยตำรวจเพื่อดูแลกรุงปารีส โดยมี Lieutenant Général de Police เป็นหัวหน้าหน่วยเพื่อดูแลให้เกิดความสงบสุขแก่สาธารณชน

ตำรวจสมัยใหม่มาเติบโตเป็นเรื่องเป็นราวในประเทศอังกฤษในประมาณ ค.ศ. 1829 โดยผลงานของ Sir Robert (Bobby) Peel (ตำรวจอังกฤษจึงมีชื่อแกลงว่า Bobbies หรือ Peelers) และกลายเป็นต้นแบบของตำรวจไปทั่วโลกในเวลาต่อมา

ในสยามประเทศ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ปฏิรูปกิจการตำรวจตามรูปแบบของอังกฤษใน พ.ศ. 2403 (ค.ศ. 1860) โดยได้ทรงแต่งตั้งกัปตัน เอส.เย.เบิร์ด เจมส์ (Captain Sammoal Joseph Bird Ames) ชาวอังกฤษเข้ารับราชการก่อตั้งกองโปลิศขึ้นเป็นครั้งแรกโดยมีชื่อว่า “กองโปลิศคอนสเทเบิล” (constables หมายถึง police เช่นกัน)

ในสมัยรัชกาลที่ 5 มีการปรับปรุงกิจการตำรวจต่อเนื่อง ทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานบรรดาศักดิ์ให้กัปตัน เอส.เย.เบิร์ด เจมส์ เป็นหลวงรัฐยาธิบาลบัญชา มีอำนาจเต็มในการบังคับบัญชาโปลิศทั้งปวงใน พ.ศ. 2418 (ค.ศ. 1875) ในสมัยรัชกาลที่ 6 ก็ใช้คนอังกฤษอีกหลายคนร่วมกันวางรากฐานตำรวจไทย คนไทยได้มีโอกาสบังคับบัญชาตำรวจในระดับอธิบดีเริ่มแต่ในสมัยรัชกาลที่ 7 เป็นต้นมา

พูดได้เต็มปากว่ามีการวางรากฐานตำรวจไทยไว้เป็นอย่างดีทั้งในด้านโครงสร้างและระบบการศึกษา โดยมีการจัดตั้งโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่ตำบลห้วยจรเข้ม้า อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ในสมัยรัชกาลที่ 7

ตำรวจไทยเริ่ม “รุ่งเรือง” เป็นลำดับนับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. 2475 และถึงขีดสุดในสมัยพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ โดยมีคำขวัญว่า “ไม่มีอะไรที่ตำรวจไทยทำไม่ได้”

การจับกุมผู้ร้ายหรือผู้มีหมายจับถือได้ว่าเป็นงานพื้นฐานของตำรวจฝ่ายบู๊ทุกคน การมีข้อมูลที่แน่นชัดและมีการวางแผนที่รัดกุมถือเป็นหัวใจของการจับกุม อย่างไรก็ตามในวันที่โรงแรม เอส.ซี.ปาร์ค ดูเหมือนว่ามีบางสิ่งขาดไป ไม่ลงตัว และเรายังไม่ได้ยินคำชี้แจงที่เป็นเรื่องเป็นราวอย่างน่าเชื่อถือจากฝ่ายตำรวจว่าได้เกิดอะไรขึ้น

จะว่าไปแล้วการประชุมและ “การขอคืนพื้นที่” ของฝ่ายรัฐในหนึ่งเดือนที่ผ่านมา
ในตอนแรกพอเห็นบทบาทของตำรวจอยู่บ้าง แต่พักหลังราวกับว่าไม่มีตำรวจร่วมทำงานด้วยเลย
ทุกอย่างเจียบอย่างน่าสงสัยและน่ากลางแกลง

หลายหน่วยงานในอดีตเช่นธนาคารแห่งประเทศไทย (สูญเสียเงินทุนสำรองระหว่าง
ประเทศตอน “ต้มยำกุ้ง”) กรมอุตุนิยมวิทยา (สีนามิ) ฯลฯ ที่เคยทำงานผิดพลาดก็สามารถฟื้นตัว
กลับมาได้รับความไว้วางใจจากประชาชนอีกครั้ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติก็สามารถกู้ชื่อกู้ศักดิ์ศรี
กลับมาได้เช่นกัน

ตราบที่ตำรวจไทยยังกลัว “ผีทักษิณ” กลัวว่าจะมาอาละวาดจริง ๆ หากกลับมา
อำนาจอีกครั้ง (ถึงแม้ตอนนี้จะทำตัว “เชื่อง” หรือ “เชื่อง” อย่างไร รับรองได้ว่าหากกลับมาเขาไม่
เก็บท่านไว้ทำอาหารหรอกครับ) ประสิทธิภาพและศักดิ์ศรีของตำรวจไทยเกิดขึ้นไม่ได้อย่างแน่นอน

น่าเสียดายภาพลักษณ์ของราชฎรไทยที่ถูกนำมาใช้จ่ายเป็นเงินเดือนตำรวจใหญ่น้อย
ทั้งหลายที่ใส่ทั้ง “เกียร์ว่างหรือเกียร์ถอยหลัง” เพราะไม่ได้ทำให้ประชาชนไทยเกิดความอุ่นใจ
สมดังคำขวัญของตำรวจเลย “ความกลัว” ที่จะหลุดจากยศ ตำแหน่ง ผลประโยชน์ส่วนตัว
 ฯลฯ ของนายตำรวจใหญ่บางคนทำให้ศักดิ์ศรีของตำรวจทั้งมวลหายไปอย่างน่าอัปอาย

ขณะนี้ตำรวจไทยกำลังถูกสังคมกดดันให้โชว์ความมีน้ำยา เรากำลังทวงภาพลักษณ์
ของพวกเราที่จ่ายให้คนไม่ทำงานหรือทำงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพครับ

.....